

El territori de Josep Pla

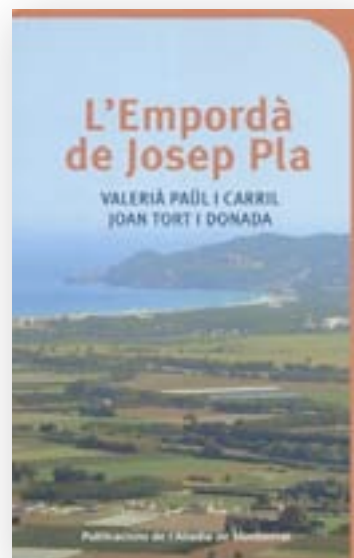
MARC HERAS

Les lectures en primera persona són sempre les més recomanables per apropar-nos sense interferències a la literatura dels autors. Ara bé, si una mirada àvida, experta i dedicada és capaç d'extreure de forma concisa i elegant el llegat literari de Josep Pla referit al paisatge del seu país, només podem treure'ns el barret. Si hi afegim que la jugada és a quatre mans formades en la geografia, el resultat és una petita joia a cavall entre una guia de camp i un manual de la literatura planiana.

Malgrat la senzillesa del títol *-L'Empordà de Josep Pla-*, Valerià Paül i Joan Tort han sabut recollir dels escrits de Pla els fragments clau per situar-nos en la geografia més immediata i quotidiana de l'escriptor empordanès. Però no només ens hi introdueixen, sinó que van un pas més enllà i ens permeten aprofundir-hi fins al punt d'imbuir-nos l'autèntica essència de la narrativa descriptiva de Pla.

El llibre s'estructura en dues parts prou diferenciades. Primerament els autors volen posar-nos en situació del que representa el paisatge en la vida i l'obra de Josep Pla. Aquest primer apartat ens serveix per posar-nos en la pell del Pla paisatgista. I no podria ser d'altra forma que començar per posar en relleu la figura de la pagesia com a creadora del paisatge prototípic empordanès. Seguidament se'ns presenten diferents maneres de percebre el paisatge, des dels canvis estacionals i de més llarga durada fins a la mateixa percepció de l'individu, passant pels punts de contemplació. La secció acaba marcant els límits sobre el que Pla entenien com a paisatge.

A la segona part trobem una aproximació al territori, no sense abans definir quin és aquest territori. I és que aquest és un punt de necessària inclusió en el llibre, ja que el mateix títol ho demana. Quin és l'Empordà de Josep Pla? Pla identifica l'Empordà amb els terrenys planers d'aquesta extensa comarca del

JOAN TORT I VALERIÀ PAÜL

L'Empordà de Josep Pla

Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Barcelona, 2009. 140 pàgines.

nord-est català, que resten closos per modestos relleus entre migjorn, ponent i tramuntana i que s'aboquen al mar a llevant. Però dins d'aquesta mateixa plana fa algunes distincions que són tractades individualment en el llibre. A més, i aquí rau un dels valors afegits del llibre, la descripció de cada paisatge està acompanyada d'una mena de fitxa que el localitza, explica i mostra amb una imatge representativa, així com petits retalls de l'obra planiana, que no són atzarosos sinó que sintetitzen l'essència de l'indret.

Podem afrontar la lectura del llibre des de la comoditat de la nostra llar i de ben segur que el gaudirem. Ara bé, que això no ens impedeixi d'endur-nos-el si tenim pensat d'atansar-nos a alguns dels racons que tan magistralment han estat primer descrits i posteriorment recollits. Al contrari, és més que recomanable fer-ho així: d'aquesta manera podrem reconèixer de primera mà els espais més estimats per Pla, contemplar les panoràmiques de l'Empordà i deturar-nos en els racons i els detalls més concrets.

Llibres com el de Paül i Tort ens han d'ajudar a mantenir vius els referents literaris i l'estima per un territori ric, històric i proper.

EVA DIAZ I ALTRES

Premi de Narrativa Sant Narcís

Mínima. Curbet Editor.
Girona, 2009.
133 pàgines.

El llibre reuneix 9 narracions, amb obres dels guanyadors de les tres primeres convocatòries del premi de narrativa instaurat pel Club de Lectura del barri gironí de Sant Narcís, que corresponen als anys 2006, 2007 i 2008.

DIVERSOS TESTIMONIS

Els noms de la guerra

Hermes Comunicacions.
El Punt.Girona, 2009.
345 pàgines.

Un recull de les vivències de la Guerra Civil de gairebé 150 testimonis que van ser publicats a les pàgines del diari El Punt. Inclou imatges facilitades pels testimonis, introduccions històriques i una llista de totes les víctimes de la Guerra Civil a la regió de Girona.